

Zondag 10 mei 2020 Moederdag
Ds. Aster Abrahamsen

Schriftlezingen: Exodus 19 en Johannes 14: 6-7

Gemeente rondom Jezus,

Wij wandelen met het volk Israël mee door de woestijn en vandaag komen we tot stilstaan aan de voet van de heilige berg.
Heerlijk om hier een moment te verpozen, in de aanwezigheid van God, om hier even stil te staan als gemeente.

Wat een prachtige tekst en hoe passend in deze coronatijd.
God zal verschijnen op de berg, en het volk moet schoongewassen zijn, en netjes op afstand blijven. Mozes loopt heen en weer tussen God op de berg boven en de mensen van Israël beneden, alsof hij de enige is die de juiste bescherming kent tegen zoveel heiligheid.

Een mooie tekst, een rustig moment. Laten we hier, in de schaduw van de berg een en ander overdenken.

Vandaag, 10 mei 2020, is het 80 jaar geleden dat Nederland bezet werd.
Op 10 mei 1940 viel Nazi-Duitsland België, Nederland en Luxemburg binnen.
Gelukkig kijken we deze week niet terug naar 80 jaar geleden begon de bezetting, maar naar 75 jaar vrijheid.
Maar toch, er ligt een week achter ons waarin we stil hebben gestaan bij die oorlog.

Op 4 mei zaten we thuis aan tafel.
Tijmen en ik hadden het erover dat we de kinderen wel om 20:00 uur stil moeten hebben vanwege de dodenherdenking.
Mijn dochter Mette van 5 jaar, die sinds een paar maanden ineens alles lijkt te horen wat wij zeggen, vroeg ons: 'wat is oorlog?'.
En even twijfelde ik.
Zal ik het wel vertellen? Is het niet mooier als ze dat gewoon niet weet?
Voor een kind is 'oorlog' iets onvoorstelbaars. Iets wat je niet kunt bedenken.
Waarom zou iemand oorlog willen voeren, anderen dood willen maken?
Toen we het enigszins aan Mette hadden uitgelegd was haar volgende vraag:
'hoe heeft die boze meneer (zo noemde ik Hitler) dan al die mensen doodgemaakt?'
Ik kon het niet vertellen. Ik kreeg het niet over mijn lippen.
Gelukkig konden we op 5 mei vertellen over de bevrijding, ondersteund door de wapperend Nederlandse vlag in alle straten van Hilversum.

Vandaag is het moederdag. Ik denk aan al die moeders in oorlogstijd.
Hoe moet het voor hen geweest zijn?
Velen van hen zagen hun man de oorlog in gaan, of zelfs hun zonen.
Zouden ze bang zijn geweest voor de toekomst van hun kinderen?
Zouden ze de hoop hebben kunnen bewaren en uitdragen, de hoop op bevrijding?

Ik denk ook aan al die moeders in het volk Israël,
veertig jaar lang lopen door de woestijn. Hoe zou dat geweest zijn?
Sommige kinderen zullen geboren, opgegroeid en gestorven zijn in die woestijn.
Zouden ze dat Beloofde Land nog voor ogen hebben kunnen houden?
Zouden ze hun kinderen daar keer op keer over verteld hebben?

Ik denk aan al die moeders vandaag de dag die hun kinderen krijgen
in barre omstandigheden, omdat ze op de vlucht zijn, en nergens rust vinden.
Moeders die te horen krijgen dat hun kinderen nergens welkom zijn.
Zouden zij hun kinderen nog hoop en vertrouwen kunnen meegeven?

En ook ik, als moeder, maak me zorgen.
Ik leef gelukkig en zeker niet onder nare omstandigheden, maar ook ik maak me zorgen om
de toekomst van mijn kinderen.
Hoe moet dat verder in deze wereld van klimaatveranderingen, natuurrampen, geweld en
corruptie?
In een wereld waarin je aan je kinderen moet vertellen dat er nog steeds oorlogen zijn, hoe
onbegrijpelijk ook?

En daarom is het zo goed om vandaag aan de voet van de berg van de Heer samen te komen
en onder de vleugels van de allerhoogste te schuilen.
Dat is wat we als gemeente en als kerk mogen zijn: een vrijplaats, een rustplaats, waar God
en mensen samen kunnen zijn.
Waar we kunnen horen naar wat God ons te zeggen heeft en waar we Zijn belofte van
en Zijn uitzicht op een betere wereld voor ogen krijgen.

In hoofdstuk 19 van Exodus wordt beschreven hoe God bij monde van Mozes het volk erop
voorbereid dat Hij tot hen zal spreken.
En dat voorbereiden duurt het hele hoofdstuk.
Om God te kunnen ontmoeten, om zijn woorden goed te kunnen horen, daar gaat een hele
voorbereiding aan vooraf. Het volk moet zichzelf wassen, op gepaste afstand blijven.
Ze mogen geen gemeenschap hebben. Oftewel: niet in beslag genomen worden door een
ander mens. Maar ze moeten zich proberen te concentreren op God.
Pas als ze helemaal voorbereid zijn en zich op God geconcentreerd hebben, dan spreekt Hij.
Gods spreken, of zijn aanwezigheid is hier dus niet iets wat zomaar even gebeurt.

Bij de voorbereiding op deze dienst las ik ergens het zo verwoord:
De aanstaande ontmoeting met de Heer vereist voor Israël het opschonen van alles, het
afwassen van alles wat tijdens de reis aan hen is blijven kleven, en een concentratie op wat
komt.

Dat vind ik zo sterk verwoord:
Om God te ontmoeten, om Hem te horen, om Zijn aanwezigheid recht te doen, is het nodig
dat je in je leven ruimte maakt voor God,
Dat je tijd neemt voor een ontmoeting met Hem, dat je voorbereid bent en geconcentreerd
bent, dat je je leven van tijd tot tijd opschoont en ontdoet van alle dingen die aan je kleven
en niet goed zijn voor je.

Neem daar de tijd voor, gun het jezelf!

Daar kan de kerk, de geloofsgemeenschap je hopelijk in ondersteunen.

Na alle voorbereiding en na het afwachten, spreekt dan eindelijk God.

En wat God zegt, dat staat in hoofdstuk 20 en dat hoort u volgende week.

Maar hierbij alvast een teaser:

God geeft het volk de Tien Geboden, de regels, de richtlijnen waarmee ze een heilig leven kunnen leven.

Zo tekent hij een nieuw perspectief, een nieuwe wereld. Hij laat het volk weten dat zij een koninkrijk van priesters, een heilig volk kunnen zijn.

Zij kunnen een heilig en goed leven leiden, in de aanwezigheid van God en voor Zijn aangezicht, als ze zich houden aan die geboden.

En Israëls antwoord is: 'al wat de Ene gesproken heeft, zullen wij doen.'

Een belofte die keer op keer herhaald wordt in de wereldgeschiedenis.

Een belofte die ook keer op keer gebroken wordt. Door mensen toen en nu.

Een verbond tussen God en mens wat door God keer op keer herstelt wordt, omdat de mens faalt en omdat God liefheeft.

God is groot.

Zijn aanwezigheid temidden van het volk Israel, is een heftige ervaring,

Er is donder en bliksem, rook en vuur, een schallende ramshoorn, een aardbeving.

En God spreekt met een geweldig stemgeluid.

Misschien heeft u weleens zo'n Godservaring gehad.

Er zijn er maar weinig die op zo'n overweldigende manier God leren kennen.

God laat zich op veel manieren kennen.

Zoals hier in Exodus, overweldigend aanwezig op de berg, maar ook, zoals in het Johannes evangelie kwetsbaar in een mens, een mens die gebroken wordt aan een kruis.

Een mens die zegt: Ik ben de weg tot God, als jullie mij kennen, kennen jullie ook God.

En dat is de grootheid van God.

Hij is op zoveel verschillende manieren aanwezig in onze wereld, in ons bestaan.

Soms als de bliksem die inslaat

Soms als de stilte die neerdaalt

Soms in het sterven van een dierbare

Of in de geboorte van nieuw leven

Soms in een piekervaring boven op een berg

En altijd in de kwetsbaarheid van een mens.

Maar het mooie is: hoe God ook aanwezig is: wat Hij uitdraagt, zijn Woord: dat is hetzelfde.

Wat God zegt tegen dat volk, is precies wat Jezus eeuwen later zegt en uitleeft:

de geboden, de richtlijnen van God die draaien om liefhebben en goed doen.

Dat is de boodschap die het volk Israel hoorde, die de discipelen van Jezus' hoorden, een boodschap die wij vandaag nog steeds mogen horen.

Een boodschap die Bonhoeffer gehoord en nageleefd heeft.

Wij begonnen deze dienst met zijn morgengebed.

Wij zijn -God zij dank - niet in de situatie van Bonhoeffer.

Maar misschien kunnen we zijn woorden wel lezen in onze situatie en ze ons eigen maken.

Bonhoeffer spreek in het gebed over vrijheid en hoe daarmee om te gaan.

En ik vind het passend om met zijn woorden,

met de laatste woorden van zijn morgengebed deze preek af te sluiten, op deze dag.

Laten we zijn woorden horen en bidden als mensen, die hier deze ochtend een moment zijn samengekomen aan de voet van Gods heilige berg, mensen die Gods woorden horen.

Mensen die 75 jaar vrijheid mogen vieren. En als mensen die vanaf morgen meer vrijheid zullen gaan krijgen in hun gaan en staan ...

Schenk mij de vrijheid terug

en laat mij nu zo leven,

dat ik het kan verantwoorden

tegenover U en de mensen.

Heer, wat deze dag ook brengt, -

Uw naam zij geprezen!

Amen.

Deel van een morgengebed, geschreven door Duitse predikant en theoloog Dietrich Bonhoeffer (1906-1945), in de gevangenis eind november 1943.

Zie nieuwe liedboek pag. 533